Ն. 2374 — 1893 ԱՊՐԻԼ 20 ՇԱԲԱԹ — 1310 ՇԻՎԱԼ 15 — ՏՕԳՈՒՆԴՅԱՆ ՄԻՆՉԵՎ

20 ԿՈՊԵԿ

ԱԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՉ

20 ԿՈՊԵԿ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅՇ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԼՔՎԱԾԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

(صاحب امتياز: جيولكيان)

ԱՊՈՆԷ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 ԿՍԷ	6 ԿՍԷ	3 ԿՍԷ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինի, Զնդի 3ինի սահիթէ ղ. 5
Էիւնդիւ սահիթէ 11ի 10ր. հա. » 3

Մէվատը նախիայա սահր պէնտէր մէճճանէն գապուլ օրունաճագ վէ տէրճ օրունմայան էվրաղ իտէ օրունայաճագ։

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մախպասընտա տրը։ Քնաֆիէի մէվատա հապգընտա կազէթանըն տանիպ վէ մասը

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օրունա։

ԿԻՒՆԵԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պէրլինէն իշար օրընտրընա կէօրէ, Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ Նորվէկիա վէ Սվէտիա թագաւորը՝ Նորվէկիա ինտրա, պու եաղն իմբէրաթօրիցա իլէ պիրլիգտէ Սքանիայա տախի պիր սէյահաթ իճրա իտէճէք տիր։

—

Լանարատան իշար օրընտրընա կէօրէ, գօնատրվաթէօր ֆրրգասը բուէսասը լօրա Ֆանոլֆ Զրրէնի, Մ. Սալիգպէրի, լօրա Բանոլֆ Զրրէնի, Մ. Գայֆուր, Մ. Կօրդէն վէ Մ. Աթքինսան իլէ, իւնիօնիսթ ֆրրգասը բուէսասը Մ. Զէմպէրլէյն, Սըր Հէնրի ձէյմս վէ տիւգ սը Տրվոնշայր՝ տիւգը միւշարէլէյնին իգամէթկեանընտա ապաը իճիմա իտէրէք, ալաֆր. մայիսին հինգինի հինգինի Մէճիրը մէպուսանտա մատատ պէ մատատ թահթը թէկէքիրէ պրնանաճ օլան Իրլանտա լայիհասը ալէյհինտէ վագը օյանաճ մսխալէճէք բլանընդն թէրթիպլէ իշիրալ իմիլէր տիր։ Մէզքիր լայիհանդն միւազքէրէսի լապագալ 2 պուլուգ այ իմիհատա իտէճէք տիր։

Իրանտա լայիհասընա տահր թէքլիֆնամէլէր ճէտվէլի՝ Մէճլիսը մէպուսան տէֆթէրինին 24 սահիֆէսինի իշղալ իմէգքտէ օլուպ, պու խուսուս՝ մէզքիր լայիհանդն մատատ պէ մատատ վէ ֆրգրա պէ ֆրգրա միւազքէրէսի սըրասընտա իւնիօնիսթլէր թարաֆընտան նէ տէրէճէ չիրոտէթլէ մսխալէճէքէթ օլընճաղընը իսպաթ իտիյօր։

—

Բուսիա սիւլթան Ժէնէրալլարընտան եավէրը հարպը իմբէրաթօրի բրէնս Տանտուգօֆ Գօրսագօֆին պու. քէրրէ Բէլթէրսպուրկտա վէֆաթ իթտիկինի թէլէկրաֆ խապէր վէրմիշ տիր։

Միհթէվէֆան միւարէլէյնի Գայմուգ խանլարը արէլսինէ մէնտուպ օլուպ, 1822ատ տունտայէ կէլմիշ, վէ զապիթ սրֆաթըյլա Բուս օրտուսընա կիրէրէք Գավգասիա վէ Գրըմ մուհարեպէլէրէյէ ասն մուհարեպէտէ պուլընմըշ տրը։

Բրէնս Տանտուգօֆ Գօրսագօֆ մուհարեպէի մէզքիրէտէն ասնրա Գուլկարիսթան մէվլիսինէ նապպ օլընընպ, բրէնս Ալէքսանտր տր Պաթէնպէրկին էմրէքը մէզքիրէյէ բրէնս Ինթիսապ օլունմասը իւզէրինէ 1879ատ Գուլկարիսթանտան միֆարէզաթ իթմիշէվ 1880ատէ Բուսիատա Խարգով վալիսի վէ 1881ատ Օսէատ գօմանտանը նապպ օլընընպ, 1882ատ տախի Գավգասիա վալիսինէ Թային օլընարաղ 8 սէնէ պու մէմուրիյէթի իշթա իթմիշ, վէ նիհայէթ 3 սէնէտէն պէրու Բէլթէրսպուրկտա շուրան տէվլէթ ադալըրընտա պուլընմըշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՔԷ

Սըրպ դրալը Ալէքսանտր թարաֆընտան մէմուրէն չէհրիմիզ կէլմիշ օյան միրայայ Մ. Մարգովիչ՝ բէֆագաթընտա սէֆարէթ մասրահաթկիւզարը Մ. Թադէոս Թէրլան օլարաղ հայտտ տիւն Պապը Ալիյէ կիտերէք Զաթը սամի հարէթը Սատրազամի իլէ Խարիհիյէ նազրը Սահտ վէ միւսթէշարը Տատեան Յարութիւն բայալար հաղարաթընը զիյարէթ էյլէմիշ տիր։ Մումայէյէյ՝ չէնտ կիւնէ գատար Պէյկրատա ավտէթ իտէճէք տիր։

—Պանգը Օսմանի միւտիրի Մ. Լա Ֆիւանթ իլէ Պանգը մէզքիր սէր թէրճէմանը Բանճիրի պէյ հարէթէրի՝ տիւն տահրէի Մայիյէյէ կիտերէք, նազրը նագիֆ բայա հարէթէրէյէ պագը մէվատը մայիյէյ միթէալլիգ միւզաքէրաթտա պուլընմըշլար տրը։

—Եավէրը էքրէմը հարէթը բատիշահի միւշիր Ֆուատ բայա հարէթէրէրինն պիր հաֆթատան պէրու բահանթը օլարաղ՝ մէմուր հարէթը Շեհրիյարի պուլբլարդա, միւշարէլէյհին գօնաղընա մէմուրինը մախսուսէ իգամըյլա իսթիֆասը խաթրընա պէգը ենայէթ պուլբլմըշ տրը։

—Շեհր Էմինի Բրավան բայա հարէթէրէրինն նամիգաճրգ հասէպիյէ իւչ կիւնաէն պէրու մագամը արիէրինի թէշրիֆ իտէմէքտէ օլտրը մաէթթէէսիֆ իշիտիրմիշ տիր։

—Ֆրանսանդն Պահրը Սէֆիտ տօնանմասը տիւն սապահ Իզմիր լիմանընտան հարէքէթ էյլէմիշ տիր։ Մէկգիւր տօնանմա՝ տօղրուճա Պէյրութա ագիմէթ իտէճէք տիր։ Օրատա տախի Ամիրալ Վինեը իլէ մայէթի զապթանընընն շէրէֆինէ Ֆրանսա թէպասը թարաֆընտան պիր զիյաֆէթ վէրիմէք իշիւն ֆէվգէլատէ պիր սուրէթատ հաղըրլըգ կէօրիմէքտէ տիր։

Տօնանմա Պէյրութան սօնրա եաֆայա կիտէճէք, վէ ամիրալ Վինեը՝ օրատան էրքանը մայէթիյէ Գուտսը Շերէֆի զիյարէթի իտէճէք տիր։ Միւշարէլէյհ ամիրալ իլէ էրքանը մայէթինէ կէրէք եաֆա վէ կէրէք Գուտստա իհթիրամաթը մախսուսէ իլիֆսը իշիւն Պապը Ալի ճանիպինտէն իգթիպա իտէնիլէրէ էվամիրը մախսուսէ իթա գըլընմըշ տրը։

—Եունան սէֆիրի բրէնս Մավրօգօրտաթօն քէրիմէսի մատմազէլ Հարիգիր իլէ Ամինա ավօգատ ճէմիյէթի ազասընտան Մ. Ժորժ Պալթաճինին ադտը իգտիսաճ բէսմի կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնու էօյլենէն սօնրա Թաղսիմտէ քեանն Ա. Թրիսատա քիլիսէսինտէ իճրա օլընընպ, 600տէն միւէճամուգ տավէթիյէր միյանընտա, պիրատէրը Սապրը ալի Նաքիր բայա, Զապթիյէ նազրը Նագիմ, Պէյօղլու միւթէսարրըֆը Հիւսէյին Հասիպ, Շուրալ Տէվլէթ ազասընտան Ֆէրիտ վէ Գարաթէոտօրի պէյլէր հազարաթը, Աւսթրիա, Ինկլիթէրա, Սբանիա, Հօլանտա, Բումանիա, Շուէտ վէ Պէլճիգա սէֆիրլէրի վէ գէվճէյէրի, Իթալիա, Բուսիա, Սըրպիա վէ Գարատաղ մասլահաթկիւզարլարը, Եունան սէֆարէթի վէ գօնսօլօսանէ հէյէթլէրի, Մ. Լա Ֆիւանթ, Մ. Գայեար, Մ. Ֆօրնի, Մ. Ֆարնէթթի, Մ. Գօրնէոյ վէ սայիր բէք չօգ պանքէր վէ թիւճարան վէ միւթէպէրան հաղըր պուլընմըշլար տրը։

Զաթը սամի Սատրազամի իլէ Խարիճիյէ նազրը Սահտ բայա հազրէթլէրի՝ քէնտի թարաֆլարընտան պիրէր վէքիլ կէօնտէրմիշլէր տիր։

Նիքահ այինի՝ Բաթրիգ Նէոֆիիթօս էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան իճրա օլունընպ, Պալմաճի Լէոնիտաս պէյ՝ կնքահայրընդ վէ եէնի կէլինին վարիսէսի բրէնսէս Մավրօգօրտաթօ կնքամայրընդ վազիֆէսինի էյֆա իթմիշլեր տիր։

Նիքահ այինինին խիթամընտա եէնի կէլին վէ կիւվէյի վէ տավէթիյէր՝ Եունան սէֆարէթխանէսի-նէ պիրազիմէ լաղըմէի թէպրիք էյֆա օլընընմը վէ եէնի կէլինէ իթա օլընընպ խուսուսի պիր սայօնտա թէշէքիր իտիլէն հէտիյէլէր թէմաշա իտիրմիշ տիր։ Եէնի կէլինէ բէք չօգ միւճէվհէրաթ վէ զիյգիյմէթ էշտա իհտա իտիրմիշ օլուպ, պունդար միյանընտա բրէնս վէ բրէնսէս Մավրօգօրտաթօ թարաֆընտան քէրիմէյէրինէ վերիլէն էշտա նէֆիսէտէն մատատ էրմասը պիր բիանօ տախի պուլընմագտա իմմշ։

—Պարօն Բօշիտ՝ պագը սէրմայէտարան իլէ միւշթէրէքէն Պաղտատ խաթթը իմթիյազընը իսթիհսաղ իթմէք թէսավվուրընա պուլընարընտան, կէօնտէրմիկի պիր գաչ թագմ միւհենտիսէր մարիֆէթլէյէ Սամսուն, Թրապիզօն վէ Սիվաս ճիվարընտա թէկագիդաթ իճրա իմսիլմէքտէ իմմշ։

—Եէնիտունիա Տիմիթրաքի էֆ. հապրէթէրէրինէ բիւմպէի պալէա թէվճիհ վէ ինայէթ պուլբլարընը իշիտիրմիշ տիր։

—Մարաթեա ագիթպէտէկեանը իշիւն բրէնս Հալիմ բայա հարէթլերի թարաֆընտան իանէթէն 50 լիրա իթա գրընմըշ տրը։

—Այընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Էտիրնէ վալիսի Հաճի Իզզէթ բայա՝ միւպթէլա օրտուղը խասթաղգտան միւթէսարէն տիւն ագշամ իսթիհ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Բայաի միւշարէլէյհին վէֆաթընտան սօրայը Շէյխ իլ Վիզէրաղգ իւնվանը ճէլիլինի խրտիվը էսպագ իսմաիլ բայա էհրաղ էյլէմիշ տիր։

—Սրանիա վէ Ամէրիկա սապրդ սէֆիրլէրի Մ. սը Բիւանթա վէ Մ. Թոմսը՝ տիւն ագշամ Շարդ սիւրաթ դաթարը.յա չէհրիմիզտէն միւֆարէգաթ իթմիշլեր տիր։

—Պրուսա էհալիսինտէն բէք չօգ կէնճլէր՝ Բասիէօր ուսուլ մուճիպինճէ իրէք պէօճէկի թօխումը եէթիշիրմէք իշիւն լազըմ կէլէն մալիսաթ վէ ուսուլը էօյրենմէք արզուսընտա պուլընտրգ լարընտան, Տուլյունը Ուսմանիյէ իտարէսի թարաֆընտան Պրուսատա իրէք պէօճէկի թօխումը եէթիշտիրմէք իշիւն եէնի պիր մէքթէպ տահա թէէսիսինէ զարար վէրիրմիշ տիր։

Ինչպս մէքթէպ թէրգէզլյաթը ֆէնենիյէի հազըրէ իլէ միւթէնասիպ պիր սուրէթատ թէէսիս գըլընճաղը կկպի, տէվամ իսթէնիրէրին իբթիսապը մալիսաթը թամամ իտէպիրմէյէրի իշիւն իյճապ իտէն այէաթ վէ էտէվաթլէն տախի քեաֆիֆէսի թէտարիք գըլընճաղ տրը։

Իրէք պէօճէյի եէթիշտիրմէք իշիւն իսթիհսալա լազըմ կէլէն մալիսաթը ալմագ, վէ օլպապտէ իճրա խոիրէն ուսուլը կէօրմէք արզուսընտան իշիւն, մէքթէպը մէզքիր տայա այզդ պուլընընպ, իտարէսի տախի Տուլյունը Ուսմանիյէ Զըրսաեի շիպէսի ֆէնն միւսթէշարը Թորգամեան Գէորգ էֆ.-ենն եէտը իգթիսարընա թէվսի գըլընճաղ տրը։

—Պու կէճէ սապահա գարշը սաաթ 9 բաատէլէրինտէ Սթամպօլտա Մահմուտ Բաշատա Զագմագճըլար եօղուշը ալթ պաշը քէօշէսինտէ քեանն քեարկիր շէքէրճի տիւքքանընընն օճաղընտան ամէէ զուհուր իտերէք մէզքիր տիւքքեան իլէ իւսթիւնտէքի օտա եանմը, վէ մէզքիր օտատա եամմազատա օյան շէքերճիլեր՝ կիւճ հալ իլէ թամամլանը ճան իտպիրմիշլեր տիր։

—Կէչէն ճումաա էրթէսի կէճէսի սաաթ 5 բաատէլէրինտէ 3 չախս՝ Պէյօղլունտա պիր քիրա արապասընա պինիպ Ֆէրիտիյէ օսգաղընա կէօթիւրմէսինի սրապաճրյա իիթար իտէրլեր։ Արապա՝ մահալը մէզքիրէ մուվասէլէթինտէ մէրգուման արապա քիրասընը վէրմէսիքտէն մատատ արապճըյը տա օյմըշլար տրը։ Արապճընը ֆէրեաոը իւզէրինէ պէքճիլեր եէթիշիպ խըրսըզլարտան պիրինի թէթիմշլար իսէ ատ, արապճընը բարա քէսէսինի արմը օրան տիկէր իքիսի ֆիրարա մուվաֆֆագ օյմըշլար տրը։

—Թիւճարտան Վանը ճիտէճեան Գալուստը Տէրսաատէթտէ վէքիլը ումուրը պուլընտրը սըրատա գայասընտան 34838 ղ.-ը վէ մումայիլյհ նամընա քէվալի թիւճարտան Տիգրան Մուշեղ էֆ.-ենն 160 լիրա վէ Վան վիլայէթինէն թէլէկրաֆ ենգարէթի մարիֆէթիյլէ ճիտէճեան նամընա կէօնտէրիլէն բօլիցա մուճիպինճէ 73150 ղ.-ը վէ բէսերի Սարգիսին 120 լիրասընը ավզ իլէ Ամինայա ֆիրար էյլէտիկի իտասա օրընմասընտան տօրայը էմնիյէթի սուի իսթիմալ ֆիլիգյլէ մանգնանալէյհ պուլընան Պէյլերեան Ադիին նամ՝ ճասընը՝ Տէրսաատէթ պիտայէթ (մահգէմէսի պիրինճի ճէզա սահիբսինճէ մուհաքէմէսի իճրա օրընմադա օրուպ, մէրգումն Բիրէտէն Տիգրան Մուշէղ էֆ.-յէ խիմապէն եազմըշ օյտրը իթիրաֆը գուսուրը վէ իլէրիտէ ատրը բարարը մաֆիզ թէէտիյէ խէճէյինի միթէզամին մէքթուպընը թէրճէմէսի օգունմրշ, վէ մէզքիր մէքթուպընը եազրը մէրգում Արիինին իտունկի տիյէնէն չահիտէրին չահատէթի ճիմգէսինտէն պուլընմըշ իսէ ատ, հուգուգը չախսիյէ մըզտարընընն թարյինի զըմընտա թէլէկրաֆ նէզարէթինտէն ախզ օրընտրը իտտասա իտիրէն մէպպարընն մըզտարընյա, պունդն հաղիդաճէն ֆիբարի մէրգում Պէյլերեան Ադիին թարաֆընտան ալընրպ ալընմատրը խուսուսընընն իսթիրամընա մահգէմէի մէզքիրէճէ լիւզում կէօրիւլմէսինէ մէպնի, իճրաի իյճապը իշիւն մուհաքէմէ եէվմը ախէրէ թաղիդ գըլընմըշ տրը։

—Գալաթատա Թիւնէլ խանընտա մուդիմ Ավսթրիալը պիր սարրաֆա եունան թէպասընտան վէ պօրտա սըմսարրարընտան Ֆօթի՝ թէհտիտ իտէրէք ազչէ թալէպինտէ պուլընմըշ, վէ մէրգում սարրաֆ թարաֆընտան քէյֆիյէթ զապթատա իսապար իտիրմիշ օրտրընտան, իյճապ իտէն մէվզրյարա պիր գաչ բօրիս մէմուրը իգամէ իտիրտիքտէն սօնրա, մէրգում Ֆօթի՝ մէրգում սարրաֆտան բարարը պարը սըրատա տերտէսթ օրընմըշ տրը։

—Տիւն Օտէսատան 29 խանէ Եաղուտի վէ Բումէլիտէն 17 խանէիսլամ մուհաճիրի վիրուսա իթմիշ տիր։

—Տիւն Արնավուտ քէօյունտէ Տիմիթրի Նամընտա պիր թիւթիւն գաչադճըսը տէրտէսթ օրընըպ, իւզերինտէն պիր պօղչա տէրտունինտէ 9 բաքէթ թիւթիւն պուլընմըշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլերի բազար կիւնիւ Պէշիքթաշտա Սէրասքէր տէվլ. ա-թոփ. Բիգա բաչա հազրէթլերէրինն գօնագլարընա ագիմէթլէ, ախիրքն բաչալ միւշարէլէյհէ իհսան պույրըլան մուրասսա նիշանը Իֆթիխարտան տօրայը բէսմը թէպրիքի էյֆա իթմիշ տիր։

—

Պրուսա Առաջնորդը սապրդ Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան՝ քէնտիյի ամբպպայա թէտավի իթտիրմէք իւզրէ պու քէրրէ Զէնկէլքէօյիւնտէն Պէյօղլընա նագը խանէ իթմիշ տիր։

—

Գարակէօմրիւք Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսի Ալագերեցի Գարբինեան Տ. Վրդանէս քահանայ 75 եաշընտա օրարը հայտ էվվէլքի ագշամ վէֆաթ իթմիշ օրմաղա, Օճում այինի վէ ճէնազէ արայը պու կիւն քիլիսէի մէզքիրտէ իճրա օրընմըշ տրը։

—

Գարակէօմրիւք քիլիսէսինին սուի հարէքէթտէ պուլընան բարարը Տ. համազասպ քահանայ Կրօն. Ժողովը գարարընա իթաաթ իթմէյէ-ճէք, Ազգաչխարհութիւն Լիգիէն Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ գիթմէքտէն իմիթնա խիյօր իմշ։

—

Պէյօղլունտա միւհթերեգ թէաթրընին եէրինէ ինչա օրընճագ պինա իշիւն լոգանթաճը թոգաթիեան Մկրտիչ էֆ. սէնէլիք քիրասընը 1400 լիրայա գատար իպրաղ իտուպ, տիկէր թալիպլէր իսէ 1500 լիրայա գատա՝ թէքլիֆ խիյօրլար իմշ։

—

1850 սէնէսինտէ Թիֆլիստէ վէֆաթ իթմիշ օրան Աւետիք Փիրոյեանց՝ շէհրը մէզքիր Ներսէսեան դպրանոցընա սէնէվի 15000 ռուպլի եանի 1800 լիրա գատար իրատ կէթիրիր պաղր էմրաք ու ագարաթ թէրք ու թէպէրրու իթմիշ օրընընան, ապրիլ 17ատ Թիֆլիսին Ս. Նշան քիլիսէսինտէ համիյէթ քաղը մումարէյէհին իսթիրահամը բուէր իշիւն տուալար օգունմըշ տրը։

—

Պաթում մուխպիրիմիզտէն ապրիլ 14 թարիխիյէ վարիտ օրան մէքթուպ տրը։

ԷՆԳԱԾԻՆԷԷ ԸՆԴԷՌ ԳՈՎԸ

Մահը հալին 12ամեայ Երեւան շէնրի թէմեկիզ մահգէմէսինտէ (Օգրուժիյ սուս) մէկնում Մակար Կաթողիկոսին վէֆաթընտան սօնրա էշեասընին սըրգաթընան նէյշէթ խէն տավալ մալիմէնին բուլէթինէ իպթիտար գընընճը տրը։ Վագթինտէ ճէրէեէ Շարէյէյէ իշար իթմիշ օրընընմ իւզրէ, 1891 սէնէսի ապրիլ 24ինտէ Մակար Կաթողիկոսին տէֆինին միթկապրպ էջմիածին Սինօդուազալարընին՝ էջմիածին պրօկուրօրը (միւտաիիր ումումի) Կանչէլի պիրիքտէ օլարը հալտէ, մէկնումին օտաղընա թարէ իտիլէն մէօրլերին բէֆիլյէ էշեասընը թահգիգ վէ թահրիրինտէ թէչէպիւս խիլտիքտէ, Կաթողիկոսին եաթագ օտասընտա պուլընան պէօյիւք սանդգատան պաղը ալթուն վէ կիւմիւշ մէվատտան մատատ պիր տէ ուճգպ պիր չէգմէճէ չզարբըմըշ տրը քի, չիմտի մէնֆի օլան Պարվանց Սիւքիաս Եպիսկոպոսին թաղրիրի իւզրէ, պու չէքմէճէտ մէրհում Կաթողիկոս քէնտի նուգուտ վէ զիգրմէթ էշեասընը հրգի իտէր իմշ։ Մէզքիր չէքմէճէ քիչատ խիլտիքտէ, իչինտէ 100էր ռուպլիկ 17 ատէտ պանգսօթլար իլէ նագտէն ուֆագլըգ օլարագ պիր ազ տա ալթուն վէ կիւմիւշ բարատան պաչգա պիր չէյ չըգմամըշ տրը։ Նէ մէզքիր սանտրգատա, վէ նէ տիկէր օտալարատա վիճուուը իւմտա խիլէն մէպլաղը ճէսիմ վէ ես զիգրմէթ էշեա պուլընմայըպ, եալընը եազրխանէնին պիր տէրէյինտէն քեազրտ ագչէ օլարագ 109 ռուբլի չըգմըշ տրը։

Հէր քէս Մակար Կաթողիկոս նէզտինտէ կէրէք նագտէն վէ կէրէք կիրանպէհա էշեա օլարագ ճէսիմ պիր սէրվէթ պուլընճաղընա էմին օլուպ, հաթթա միւթէվէֆանընն էրէյինճէ հազըր ագչէ իլէ միւթէստիտ պանգսօթլարը վէ էսհամ վէ թահվիլաթը պուլընտրը-նա կէրէք Սինօդ ազալարը վէ կէրէք տիկէր եագընը քիմէնէլէր գանսաթ հասրլ իթմիշլեր իտի իսէ ատ, պիլաքս պէր վէճճը պալէա 1809 ռուպլիտէն պաչգա հիչ պիր չէյ զուհուր իթմէմէսի՝ հազրգաթէն պիր սըրդաթ վազուրինի չիւպհէ իթտիրմիշ օլարընընան, Սինօդ՝ քէյֆիյէթի տէրնալ միւթանթիգէ արզ իլէ, թահզիգաթը ատլիյէյէ թէչէպիւս խիլմէսինի վէ միւթէճաարընն տախի մէրհում Կաթողիկոսին խրատթքեար վէ էմիյէթքէրէսի պուլընան Հաճի Յակոբ Աբրահամեանը զանն իթմէքտէ իտուկինի պէյան ու իշար իթմիշ իսէ։ Միւսանթիգ տէրնալ իլէ պաչյարագ, մէրգում Հաճի Յակոբին խանէսի արայթրրլարգատա՝ իտիլէն չիւպհէլէր թատիգ օլընընպ, նէգտինտէ՝ Կաթողիկոսա միւթէալլիգ պիր թագմ կիրանպէհա էշեա վէ միւճէվէհէրաթ պուլընմըշ տրը։ Ատտէն սօնրա Հաճի Յակոբն էօզ եէկինի օլան Բերք Տէր Պետրոսեան նամ քիմէնէլինն տախի խանէ վէ պաղչէսի թէհարրի իտիլիպ, օնտա տախի պիր թագմ էշեա պուլընմըշ տրը։ Գանտան մատատ Հաճի Յակոբ հապտա կիտեճէյի վագթ քէնտի հիմնիւ բիզասըյա չըգարըպ միւսթանթիգ 11,000 ռուպլի թէպիմ իթմիշ տիր քի, միւթթէհիմին իգրարը մուճիպինճէ պու մէպլաղն 4,000 ռուպլիսի թիֆլիստէ մուզիմ իքի բա բազա իթա, վէ պիկէր 7000 ռուպլի տախի քէնտի իհթիյաճաթը չախսիյէսինէ սարֆ իտիլմէք իւզրէ Մակար Կաթողիկոս թարաֆընտան քէնտիսինէ (ճանի Հաճի Յակոբա) պախչ ու իտտա գըլընմըշ իմշ։ Պու իգրար՝ մէրգումը պիթթպպի եէսը ատալէթտէն գուրթարամատըգընտան, կէրէք Հաճի Յակոբ վէ կէրէք Բէրք Տէր Պետրոսեան՝ մահպէտ իլէ օլընմըշ, վէ խիմիթպագրը միւտտաիի ումումի մարիֆէթիյլէ մահգէմէի թէմիզլէ հէվալէ վէ թէպլիմ իտիլմիշ իտիս Մահքէմէ մէսէլէի մէզքիրէնին բուլէթինի չահիպլէրին վիլայէտ իտէմէսինի սէպպիլէ 2 տէֆա թէէկիտ իթտիքտէն սօնրա, նիհայէթ պուլտան 2 կիւն էվվէլ (բազար էրթէսի կիւնիւ) բուլէթէ գարար վէրմիշ օլարը՝ Երեւանտան չէքիլէն թէլէկրաֆտա իշար գըլընմըշ տրը։

Հէր իքի մաղնանը տա միւտաֆէասընը թիֆլիսին մէշհուր ավօգատլարընտան Մ. Երվալիէ սէրէօճաէ իթմիշ տիր։

Տավախ մէզքիրը նէթիճէսինի թարաֆընդա թէպլիղ իտէրիմ։

* * *

Կաթողիկոս Տեղապալը Տ. Երեմիա Սրբազան հազրէթլերի՝ նամազաճ օլուպ, եաղընտա մէշհուր Սապաթման սուլարընա (Ազդսգա եաղընլարընտա) կիտէճէք տիր։

* * *

Սեդրակեան Տ. Արիստակէս Սրբազան՝ Զատիկ եօրթուլարընտա Թիֆլիստէ պուլընուպ, Գավգասիա վալիսի իլէ պիր գաչ պէօյիւք մէմուրիյէթ՝ Սինոդ նամրնա վիզիթա վէրմիշ, վէ 2 կիւն էվվէլ էջմիածինէ ավտէթ իթմիշ տիր։

Միհէնտիսեան Մարտիրոս էֆ. վէ մախսուսմարը՝ միւթէվէֆիյէ Տիկին Լուսիա Մ. Միհէնտիսեանը բազար կիւնիւ Պէյօղլունտա իճրա օրընան ճէնազէ արայընտա հազրը պուլընան վէ բէսմը թաադիյէթի իշիա իտէն պիրճիմիզ ագրապա վէ զէվվաթը սարիբէյէ պէյլանը թէշէքքիր իտերլեր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բուսա 1 մայիս

Գրալ վէ զրալիցանընն 25ինճի ինէրէ տէվրիյէի իզտիվաճլարը միհնասէպթիյլէ բէսմը թէպրիքի էյֆա իշիւն Բուսայա կէլմիշ օյան Օսմանլը հէյէթը մէմուրլի մախսուսէսի էվվէլքի ագշամ Պրինտիզտէն Տէրսաատէթ հարէքէթ իթմիշ տիր։

Զիղաղ 30 ապրիլ

Բէյիրը ճիմուուը Մ. Գրիվէլնտիլէ վիքէլա՝ պուրայա միւվասէլէթ իտուպ, քէմալը չէվգ ու չատիմանի իլէ գապուլ օրընմըշլար տրը։

Լօրիան (Ֆրանսա) 1 մայիս

Գօլէրայա պէնզէյէն խասթալըգ քեամիլէն միհնաէֆի օյմուշ տրը։

Բէթէրսպուրկ 1 մայիս

Գրըմտա պուլընան եավէրը հարպը իմբէրաթօրի ժէնէրալ Բիթթէր՝ աղրը պիր սաթլընան խասթալարընա տիւշար օլարընընան, ֆամիլեասը՝ Լիվատիայա հարէքէթ իթմիշ տիր։

Գէրլին 1 մայիս

Ալէմանիա սուլթէ նազրը Մ. Կանանէր վէֆաթ իթմիշ տիր։

Սոֆիա 30 ապրիլ

Գանունը էսասի թաատիլթիր հազրընտա պիր գարար վէրէճէք օյան պէօյիւք Սօպրանիյէ մէճլիսինն ինթիխապթը պու կիւն իճրա օլընրպ, ալաֆր. ադչամ սաաթ 9ա գատար խապէր ալընան նէթայիճը ինթիխապաթ՝ հիւքիւմէթ նամզէպէրի լէհինտէ պուլընմըշ, վէ պու տէֆա կէչէն սէնէլէրէ նիսպէթէն Սոֆիատա իքի միսլի միւնթէխիպլէրինինթիխապաթը մէզքիրլիյէ իշիրրաք իտուպ, չէհրը մէզքիրլատ պիլճիմէվ վիքէլ էվ հիւքիւմէթ նամզէպէրի մէպուս ինթիխապ խրիրիշ օյմաղլա, բէյնա վիքէլա Մ. Սթամպուլօֆ իլէ վիքէլա սարիբ լէհնտէ նիսմայիշպէթ թէվճիհնքեարանէ վազդու պուլմըշ տրը։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՏԷ

Ապոֆ. ապրիլ 26 թարիխիցէ Բօմատան պէրվէճէնը աթի իչար օլընբյօր.

Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ տիւն տապահ Ալէմանիա սէֆարէթխանէսինտէ թաամ իթիմատէն սօնրա Օսմանա պուլընան Ալէման թէպասընտան պիր չոզունը վէ պիլ խասա սէնայիի նէֆիսէ էրպապընը հուլուրընա գապուլ իթմիշ տիր։ Իմբէրաթօր՝ էլէէմ Ֆրանսանընն մանիք օյոպը Վիլա Մէտիչիս ուսունտէ օյարագ Բօմատա պիր մէքթէպ քիչատ իսէճէյինի մէրգուման էրպապը սէնայիէ պէյան իտէրէք չէօյլէ սէմիշ տիր։

«Պուրատաքի էսնիյէի ճէսիմէնին կիւզէլլիկինի վէ գէրաֆէթինի կէօրիւպ էօյրէնմէէրի իչուն իպումէքթէպէ խուսուսիյլէ միյմարլար կէօնտէրէճէյիզ։ Էկէր պունը տահա էվվէլ եարմըշ օլսա իտի, մուճիպը մէէյուսիյէթիմ օյան Բէյլյշթակ տաիրէսի կիպի պիր պինայա պէյլի մալիք օլմուշ իտի։»

Իմբէրաթօր՝ իլք տէֆա Բօմայը զիյարէթինտէ բէք զիյատէ իլթիֆաթընա նայլ իմմիշ օլսաղը Մ. Գրիսբի՝ պունտան տօյայը բէք զիյատէ միւթէէսսիր օմրշ տբը։ Խարիճիյէ նպաստը Մ. Պրին տախի՝ անտէն զիյատէ իմբէրաթօրընն մաղհարը իլթիֆաթը օմմանշ տբը։ Նպաստը միւարէէյէ՝ շիմտիյէ գատար հիշ պիր Ալէման նիշանը ախպ իթմէմիշ տիր։

Իթալիա գրալ վէ գրաֆիցասը՝ Ալէմանիա իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիցասը՝ պու ապչամ տիւդ տը Սէրմանէթա թարաֆընտան Դաէթանի սէբայընտա քէնտի չէրէֆլէրինէ օյարագ վէրիլէն պալօյա կիմմիշլէր տիր։ Մէգքիւր պալօտա պիլճիմէ էճնէպի բրէնդերի, սէֆիրլեր վէ Բօմա սարայատէկեանը հազը պուլընմըշլար տբը։

Ալէմանիա վէ Իթալիա տէվլէթլերի արասընտա եէնի պիր մուգավէլէի ասքերիյէ թանզիմ օլընճաքը բիրվայէթի էան տէվլերան իսէյօր։ Մուգավէլէի մէգքիւրէ՝ Ալէմանիա իմբէրաթօրընն Բօմատան ավէթինտէն էվվէլ իմգա օլընճագ իմիշ։

Բարիզտէն իչար օլընարընա կէօրէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթինին Բօմա սէֆարէթի՝ ասքերիյէ նազրը սապրդ Մ. Գօնսթանտա թէէրիֆ օլընմիշ տբը։ Միւշարէէյէ թարաֆընտան մէմուրիյէթը մէգքիւրէ գապուլ իսիրիկի թագարիրաէ, էլէէմ Բօմա սէֆիրի պուլընան Մ. Պիլօ՝ Լօնտրա սէֆարէթինէ նապ օլընճագ տբը։

Բօմա մէհաֆիլը տիբլօմաթիգբյէսինտէ բիվայէթ օլընաբընա կէօրէ, Վատիկան իլէ Բուսիա Գաթօլիք հէյէթը բուհանիյէսի պէյնինտէ վասրթաի միւնասէպաթ օրմագ իւգրէ գարիպէն Վատիկան նէգտինտէ պիր Բուս մէմուրը նապ ու թային օլընճագ տբը։

Զէթինէէտէն եաղբոբդընա կէօրէ, Գարատաղ ումուրը ատիյէսինճէ իճրաաբ միւթէասվվէր պուլընան իսպահան՝ եագընտա մէվգբի իճրայէ գէնբրաճագ տբը։

Գաթլ վէ դունատաճբընդ վէ Հայաստանընդ կիսի ճինայէթ տավարընտա հէյէթը ատուլ (Հէ-բէ) ուսուլի պու եաղտան իթիպարէն մէվգբի թաթպիգէ վաղ օլընճագ տբը։ Իքի թիճարէթ մահքէմէսի թէէսիսի տախի թասավվուր իսիրմէքտէ իսէ տէ, թասավվուրը մէգքիւր անճագ կէյլճէէք սէնէ մէվգբի իճրայա գէնբրաճագ տբը։

Ֆրանսատա քեսին Լիոն չէհրինտէ ախիրէն պէօյիւք պիր հանկին զուհուր իսէրէք պիր չոգ պինա միհիթերէգ օյատը կիսի, նուֆուսա տախի պաղը թէյլիֆաթ վուգու պուլմըշ տբը։ Խասարաթ 2 միլիոն ֆրգ. թախմին օլունը յօր։

ԶԻԳԱԿՕ ՍԷՐԿԻՍԻ

ՎԷ ՆԻՒ-ԵՕՐԳ ՇԷՆԼԻԹԼԷՐԻ

Գու պապտէ Նիւ-Եօրգտան վէ Զիգակոտան աթիտէքի թէլէկրաֆլար ախզ օլընմըշ տբը։

Նիւ-Եօրգ 29 ապրիլ.— Ցիւնեատընը հէր թարաֆընտան պուրայա կէլմիշ օյան զիյարէթճիրլերին մըդտարը ֆէվգէլ մէմուլ պիր սէրէճէատ օյուպ, օթէլլերտէ եէր պուլմագ քէսպը միւշքիլթի իսէյօր։ Էվլօբատա վարօր գումբանեարընընն թէրթիպ իթմիշ օյարգլարը ֆէվգէլատէ սէֆէրլերի իճրայա մէմուրօյան վարօրլար՝ բէյատէրէյ վիւսուս իթմէքտէ, վէ հօլճը չըգարմագատա տբրլար։ Լօնտրա, Լիվրբուլ, Հավր վէ Համպուրկատան վուգու պուլան իշարլար՝ մէգքիւր լիմանարատան Նիւ-Եօրգա կէլմէք իչուն իքի այա գատար գամարա պիլէթի պուլմագ մումքին օլամայաճաղընը պիլտիրիյօրլար։ Սօգաղլարընն թէկելենմէք՝ շիմտիյէ գատար Էվրօբատա իճրա իտիլէն չէնլիքլերատէն իսթիւն օլուպ, Էվրօբա կաղէթարարընն մուխպիրլերինին մուճիպը հայրէթի օլմագատա տբը։

Նիւ-Եօրգ 29 ապրիլ.— Պաղթանտը Սէնիյէնին Ուաշինկթընն սէֆիրի Մավրօսէնի պէյ հաղրէթլերիյլէ սէֆարէթ մէմուրիյնի վէ Զիգակօ սերկիսի Օսմանը շիւպէսի հէյէթի՝ Նիւ Եօրգ պահրիյէ չէնլիքլերինէ հաղրը պուլընմըշլար տբը։ Պիճիմէ մէմուրիյնը հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ էլպիսէի ըսմիյէլէրինի լարպս իտիլէր։ Էքսէրիսի խասուրէթը ինչասընը թատիլ իթմէքտէ մէնֆասէթը վար տբրս իսթիւ աչբգ աղբլարընն սրճագ վէ գուրու հավարատա հայվանաթ իչիւն բէք միւնասիպ օյարընը գասպուլ իլէ պէրապէր, եարմուր վէ գարը հավարատա գօյունլարընը վէ պախուսուս գուգուրընը մուհաֆազա իչիւն ճիւդի մասրաֆլա իւսթիւ էօրթիւլիւ սախրլար ինչա իթմիրլեր։ Գունատան մատատա հայվանաթը իչիւն սօսուգատան գօրզմատյա մահալ օրմատընընտան, գուգուատրմաը գէմանընը կէճիքարէճէք եէրտէ պունը թատճիլ իթմէք իչիւն էյինտէն կէյէնի եարաբ, գիրա կէճ ատան գուգուլար ապրիլտէ 28 30 գրս սաթրընը հարտէ, էրքէն ատան գուգուլար փեարվար վէ մարտատա իքի միսլի օյարագ 50-60 գրս ֆիւրուխթ օլընը։

Գուգու ֆիյաթընատան վուգուա կէլէճէք ֆաղրատան պաչդա կէրէք բէյնիր վէ կէրէք եօղուրթ եարմագ իչիւն լայմ օյան սիւտէն տախի գիյատէ իսթիֆատէ իսէր։

Իսթիւ էօրթիւլիւ սախրլար՝ սիւրիւնին կիւպրէսինի տախի գուլլանմագա մուսաիս տբը։ Վաղբա մէմլիքը սարիէտէ գիյատէտիյէ հաղը էհէմմիյէթի օյան պու միւթալէա՝ Բուսէլիտէ էքսէրիս կիւպրէ՝ եէր թուսան վէ գըյմէթսիզ պիր չէյ ատա օլընարընը իչիւն էհէմմիյէթտէն պիւսպիթիւն սագրթ տբը։

Մէմլիքը Շահանէտ սիւրիւրտէն ալընան պաչլճա հարբաթատան պիրինի սիւտ տբը։ Սիմատպօա վէ եախսա տիկէր պիր պէօյիւք չէհրէ ուգագ մահալէրտէ պուլընան չօպանլար՝ սիւտէրինի եօղուրթ եարմագ իչիւն սաթմատարգլարընատան, գուգուլար անտարընատան այրըլարագ սիւտէն քէսիրիսի կիպի բէյնիր եարմայա պաչարարլար։

Զօպանլար՝ իքի նէվ բէյնիր իմմալ իսէրլեր։ Պունլարընն պիրինի գուգու սէրիսինտէն թուրում իչինտէ պուլընան թուրում բէյնիրի, վէ իքինճիսի տախի էն մէշհուրը էտիրնէ իլէ ճիվարընատա իմմալ օլընան գաչար բէյնիրի տիր։

Սիւրիւրի Մարմարանընն Բուսէլի վէ Անատօլու սահիրինտէ վէ Տէրսատատէթ եաղընընտա պուլընան չօպանլար՝ ուսումիյէթ իւզրէ սիւտիւ՝ Սիմատպօատա բէք չոգ սարֆ օլընան եօղուրթը եաքանլարա տոմարլար։

Եօղուրթ՝ մայիսատէն յուլիս նիհայէթինէ գատար իմմալ օլընը։ Իւզում չըգարը կիպի եօղուրթ սարֆիյաթը տուրուր։ Եօղուրթ՝ պիրինճի տէֆա եէնտիկի վագթ քէնտիսինէ մախուս օյան էքշիրիք խաշա կիմմէզ իսէ տէ, նիհայէթ ինսան ալըշը վէ օ զէման անը բէք նէֆիս պուլուր։

Ցուլիս նիհայէթինտէ չօպանլար սիւտլերինի եօղուրթ եարմագ ֆիւզբէ սամամատարգլարը վագթ, պիր այատան զիյատէ միւտտէթ տահա գօյունլարը սագմագտա տէվամ իտուպ, պունլարընա բէյնիր իմալ իտէրլեր։

Սիւտիւն գօյայըգլա սարֆ վէ ֆիւրուխթ օլընարընը մահալլերտէ, չօպան՝ տիչի գօյունը երքէք գօյունա թէրճիհ իթտիկի իչիւն, օրալարտաքի սիւրիւլլերտէ երքէք գօյուն բէք ազ պուլընը։ Իչերի թարաֆիյարտաքի չօպանլար իսէ՝ եգճիմէճ եէնմէյէ մախուս գօյուն եէթիշտիրլեր։

Գըշ մէվսիմինի Բուսէլինին օրմանլըգ մահալլերինտէ կէչիրմէք իչիւն միւթէատատա սիւրիւլլերինի պէրապէր կէթիրլեն կէօչէպէ չօպանլար (Գարագաչան)՝ Տէրսատատէթ քիւլի գօյուն կէօնտէրիրլեր։ Գու Գարագաչանլար՝ Զինկեռանէլեր կիպի մուայլէն պիր վարան վէ իգամէթկեռահա մալիք տէյիրլեր տիր։ Պիթիրն գապիչ նամրնա ախզ ուիթա խէն պիր բէյսին թահթը իտարէսինտէ 8-10 ֆամիլեատան միւրէքքէպ օյարագ գըշտան էվվէլ Պաղդանլարատան վէ Բօտօզ տապլարընատան ատաղը էնիպ միւհթաճ օրդրլարը մէրարը տայմա օրմանլարա եագընն վէ հաթթա օրմանլար իչինտէ քիրարլար։ Պիր գաչ կիւն գարֆընատա աղբլարընը թէրթիպ վէ պարագալարընը ինչա իտիպ հավա էյիլէչտիկի զէման տահը մէվգբէրէ կիտէրլեր։

Սահիլ չօպանլարը՝ պիր գօյուն սիւրիւսինինն հարբաթ վէ մէսարիֆմէնը պէրվէճէհը աթի թախմին իտէրլեր։ Կէրէք տիչի վէ կէրէք երքէք հէր գօյուն 45-50 գրս. գէյմէթինտէ հիսապ օլընը։

Գեհեր գյոնդը հարգը	Ֆր.	Սանթ.
Գրյէսի 6½ գրյ հիսապրյա 1½ գրյէ եարաբը	2	73
Գրյէսի 45 բարատան եօզուրթ իչիւն 20 գրյէ սիւտ	4	79
Ապրիլ վէ մայիսատ սաթրլան գուգու	6	39
Բէյնիր իչիւն ֆաղրա սիւտ	1	85
Ճէման եէքիւն	15	76

Գեհեր գյոնդը դարգը	Ֆր.	Սանթ.
Ատատ պաչընա 150 գօյուն հիսապրյա չօպան իւճրէթի	2	13
Զօպան եէմէքլիկի	1	28
Ադամ բէսմի	1	15
Մէրա քիրաբը	2	13
Գըշ իչիւն ½ քիլէ տրբա	1	28
Ճէման եէքիւն	7	97

Գու հատտէ տիչի գօյուն թէլէֆաթը տախիլը հիսապ իտիմէքտէ-զին 598 ֆր. հաբլաթ կէթիրմէք իգթիզա իտէր։

Զօպանլար՝ քէսիրմէք իւզրէ այրըլան երքէք գուգուլար իլէ սաթրլան իսթիյար գօյունլար եէրինէ գօնըլաճագ օյան տիչի գուգուլարատան այնը մըդտար քեար իտիլէճէյինի հիսապ իտէրլեր։

Պիր ազ ֆազլա թախմին իտիրմիշ օյան 2.13 ֆր. (10 գրյ.) մէրա քիրաբընը մասրաֆ եէքիւնինտէն

)(80)(

ԲԱՐԻ-ԼԻՕՆ-ՄԷՏԻԹԷՐԱՆԷ

ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐ ՎԱԳԱԱՍԸ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ԳՍԱՎԻԷ ՏԷ ՄՕՆԹԷՐԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻԹ

—Նա՞սը։

—Լէոն իլէ գըզընըզ մէքթէպտէ օտատա պէրապէր պուլընըգլարընտա, պէյնլերինտէ պիր մէյլ օլտուզընը հիսս էյլէսիմ. էմին տէյիլ իտիմ. լաքին գըզընըզ օտատան չըգարգատա, Լէոն սըրրընը պանա աչը վէ գըզընըզը սէվտիյինի իպրար իթտիս։

—Գրզըմա հիչ պիր չէյ սէօյլէ՛մէտինիզ մի։

—Պէօյլէ չէյ սէօյլէնի՞ր մի. պէն վազիֆէմի ունուտանլարատան տէյիլիմ, պիլիրսին։

—Պէօյլէ չօճուգլըգ էսէրի օլան պիր մուաչագայա էհէմմիյէթ վէրմէյէճէկինի պիլիրիմ։

Մատամ Ֆոնթանա.—Զօճուգլըգ էսէրի տէյօրսընըզ ամմա, անլայչըմա կէօրէ պէօյլէ տէյիլ. Լէոն ճիատէն սէվիյօր։

—Լաքին եէկէնինիզ տէ հէնուզ բէք կէնճ տէյի՞լ մի տիր։

—Կէնճ տիր ամմա, ագլը պաչընատա տէլիգանլը տբր. պէն պու խուսուսատա բէյիմի քէնտիսինէ պէյան իթտիմ. բէտերի թարաֆընտան վագը օլաճագ մուչքիլաթը կէօղունինն էօնինէ գոյտում. հիչ պիրինէ էհէմմիյէթ վէրմէյիպ, Էմմա Բօզը ճան ու տիլտէն սէվտիյինի վէ էօմրիւնտէ պաչգասընը սէվէմէյէճէկինի վէ պու սէվդատան մինպատատ վաղ կէչէմէյէճէկինի սուբէթը գաթիյտէ պէյան իթտի. հաթթա իչի սիվէ աչմագ վէ գըզընըզը ըսմէն իսթէմէք իւզրէ վէսաթէթիմի տէ բէճա իթտի. պունլարընն չօճուգլըգ էսէրի օյմատրընը սիզ տէ անլայօրսընը՞զ եա . . .

—Էմմա Բօզընն տա եէկէնինիզ Մ. Լէոնը սէվտիյինէ էմ՞նմիսինիզ։

—Էօյլէ անլատամ։

—Էկէր իթքիսի տէ միւթթէֆիգէն պու ֆիքրտէ ըսրար իտէրլէր իսէ, բէք պէօյիւք պիր ֆէլաքէթ, բէք աղիմ պիր պէլա. զիրա պունլարընն իգտիվաճլարը մուհալ գապիլնտէն տիր։

—Գէլքի իլէրուտէ . . .

—Հէյ պիր վագթ. պու իգտիվաճընն դապիլտիզ օլմասը բէք միւհիմմ սէպէպլէրէ մէպնի տիր քի, պու սէպէպլէրին տէ հանիրլար օլտուզընը պիր կիւն էլպէթ անլարընն։

—Էկէր սէպէպլէրին պիրիսի սէրլէթ մատտէսի իսէ, Լէոնընն պիր կիւն զէնկին օլաճաղընա շիւպէհ իթմէ։

—Աչգ ու սէվտա մատտէսինտէ, զէնկինլիք մատտէսինին բէք տէ էհէմմիյէթի օլամազ։

—Գաչգա նէ՞ սէպէպ օլապիլիր։

—Սօրմայընն, կիրա սէօյլէյէմէյէճէյիմ, սէօյլէմէք տէ իսթէմէմ. գըզըմը զուրթարմըշ օլան եէկէնինիզ հապգընատա միննէթտար օլտուզընմա զէրբէ գատար շիւպհէ իթմէյէսինիզ. պէնիմ իչիւն եէկէնինիզի տէ էվլատըմ եէրինէ գօյմագ կիպի պէօյիւք պիր սատատի թէսավվուր օլընամազ. լաքին պունընլա պէրապէր հէր իքիսինին պու սէվտատան վաղ կէչմէսինէ զայրէթ իթմէնիզի ֆէվգէլատէ սուբէթատ բէճա իտէրիմ. զիրա թէքրար սէօյլէրիմ քի, պու իգտիվաճընն իճրատը նապպիլ տիր։

—Շիմտի պունը Լէոնա սէօյլէյէճէք օլսամ, բէք զիյատէ մէէյուս օլաճագ...

—Երքէք տիր. թապիի պիչարէ գըզըմտան զիյատէ գուվվէթ վէ մէթանէթէ մալիք տիր. պէն գըզըմ Էմմանընն գալբինտէն պու մուհապպէթի չըգարմաղա միւմքին մէրթէպէ զայրէթ իտէճէյիմ.—ատտիյի սըրատա, մատամ Տարվիլ իչերի կիրէբէք սեօզիւ քէմէյէ մէճպուր օլսուլար։

Թատամ վագթը կէլմիշ օլտուզընտան, ճիմլէսի աչաղը էնտիլեր. Լէոն իլէ Բընկ զաթէն եէմէք օտասընտա իտիլէր։ Մէմուրլարը կէլճէյի վէ պունլարընն միյանընտա Ֆէրնան տը Բօտիլին տէ պուլընաճաղը խաթրընա կէլտիքճէ, մատամ Անժէլին բէրիչանիի գինին վէ թէյլաը արթտրգճա արթագատա իտի։

Էմիլիթ իտէրէք քէնտիսինէ թէսլիմ օլտուզը հարտէ, քէնտիսինի թէրք իթմիշ սավուշմըշ օլան պիր չախսընն գարչըսընտա ֆիւթուրսըզճա տուրապիրպ տուրամայաճաղընը տիւչունմէքտէ վէ եինէ քէնտի քէնտիյէ տիմէքտէ իտի քի.

—Եիւզիւնիւ պիլէ կէօրմէմիշ, վէ թանըմամըշ օլտուզը էօյլէ պիր խան բէտերին գրզընատան նէ՞ իսթէմէյէ հապգը օլապիլիր։ Թապիի քէնտիսի զէմանը մաքիտէն պոտ իսէմէյէճէք տիր. պինանէնալէյ պէն տէ սիւքիթ իտէրիմ. չարէ՞ նէ . . . Էմմա Բոզընն պիր բիճ օլտուզընը վէ կէլէճէք մէմուրընը քէնտի բէտերի իտուկինի նէ քէնտիսինէ վէ նէ տէ պաչգալարընա հիսս իթտիրմէմէլիյիմ.

Էնանի թատատա ալէսսէվիյէ պիր մահղունիյէթ հիւքմ իթմէքտէ օլտուզը կիպի, պաչլճա մատամ Անժէլան նութգա մէճալ եօգ իտի։

Սատթ եարըմը կէչերէք տօպթօր կէլտիյի կիպի, Բարիզտէն վէ Ժուանիտէն հարէքէթ իթմէշ օլան գաթարլարընն տա վագթը մէգքիւրտէ Սէն Ժիւլիէնէ վիսուլլերի մուգարրէր օլտուզընտան, սթասիօն միւտիրլէր բօլիս գոմիսէրի՝ մէմուրլարինն վիսուլլերինէ պէքլէմէքտէ օլտուգլարը հարտէ, իպթիտա Ֆէրնան տը Բօտիլ իլէ Մ. Ժէվէ վէ ասայիշ միւտիրի վէ պատէհու Ժուանեի միւտատաի ուսուսիսիլէ զապթ քեաթիպի վէ միւսթանթիգ կէլիպ, տօղրու սթասիօնա կիրտիլէր վէ ֆաճիսի մալիւմէյէ տարը լազըմ կէլէն թաֆսիլաթ վէ մալիւմաթը իսթիհսալէ պաչլարպ, միւտտահի ուսուսի.

—Բընկ Տարվիլ իլէ Լէոն Լըրուայէ տէտիյինիզ քիմլէ՞ր տիր։

Բօլիս.—Բընկ Տարվիլ մէմլէքէթիմիզին էն միւթէպէր վէ զէնկին ֆամիլեալարընատան պիրինին պիր թանէճիք օղու տբր։ Եօլտա պայրըմշ օլարագ պուլընան գըզ՝ տօղրուճա պու տէլիգանլընին խանէսինէ նազ իտիրմիշ տիր։ Բէֆիգի Մ. Լէոն Լըրուայէ իսէ, Տիթօնտա մուգիմ պիր նոթէրին մախտուսը վէ Լարոշտա սաքինէ մատամ Ֆոնթանա նամընատա պիր խօճանընն եէկէնի տիր. մէճբուճ օլան մատամպէլ Էմմա Բոզ՝ պու մատամ Ֆոնթանանընն չակիրտի իմիշ։ Մագթուլ Ժագ Վէրնիէ հազընտա պու Մ. Լէոնատան թաֆսիլաթը միւքէմմէլէ իսթինսալ օլունապիլէճէյի մէմուրը դավի տիր։

—Ժագ Վէրնիէյի թանը՞ր մը իմիշ։

—Իրվայէթինէ կէօրէ, Ժագ Վէրնիէ պապասընընն բէք էսքի վէ ազիզ տօսթու իմիշ։

(Տեւ.)

թենդիլ իտէճէք օլուրսադ, սիրիւյէ մալիք օլան չիֆթիլիք սահիպի՝ պէհէր գօյուն իչիւն եալընըզ 5.84 ֆր. սարֆ ելթմիշ օլուր։

Եօգարըրսա պէյան ելթարկիմիզ վէճճէվլէ, աղըլարըն սուրէթը ինչասը թասատիլ իտիլտիկի հալտէ գուզուլարըն էրքէն տօղուրմասընտան տօլայը սաթըլան հէր պիր գուզուտան 2 ֆր. ֆազլա քեար ելթսէ՝ քեարընն եէքիւնիւ տահա զիյատէ օլուր։

Մէրա քիրասընտան ալտըղը բարա թէնդիլ օլընտըղը հալտէ, վուգուզը թապկին օլան պագը զիյանը տախիլը հիսապ ելթմէքսիզին չիֆթիլիք սահիպի պէհէր գօյունտան օրթա հիսապլա լթախմինէն 5 ֆր. քեար իտէր։

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ԻԶՏԻՎԱՃ

Իզմիր կաղէթալարընտան պիրինտէ տթիտէքի ֆըգրաի զարիպէ օգունմըշ տըր։

Եունանլթանտա Մօրա չէպիհէզիրէնինին Սարթա նամ չէնրի ճիվարընտա պիր գարիյէտ Մարիա իսմինտէ պիր գըզէղրագ հէնուզ 12 եաշընտա իքէն վարիտէի վէֆաթ իտիւպ, պիթթապ սան տէրէճէտ կիրիֆթարը հիւն ու քեար օլմուշ իտ տէ, քենտիսինտէն 3 եաշ պէօյիւք օլըղը հալտէ քիչիւք եաշլարընտան պէրու այրըլմազ սէվկիւլիւ տօսթը օլան Իլիա նամ չօճուղը քենտի քէտէր ու էլէմինէ իյթիրաք էյլէմէսի՝ քենտիսինէ մէտարը թէսէլի օլմուշ տըր։

Մարիանն պաշընա կելէն չու ֆէլաքէթ եէթիշմէմիշ կիպի բէտէրի թէքրար էվլէնմէքլէ զայէթլէ պէտիուշ վէ ինսաֆսըզ պիր էօյէ վալիտէնին բէնչէլի զուլմընա թէսիլ օլընմըշ, վէ պու ֆէլաքէթը ճէտիտէսինէ տախի սէվկիւլիւսի Իլիանըն մուհապպէթինէ կիւվէնիրէք թէհամիլ իտէպիլմիշ իտի։

Գու արալըգ Իլիա՝ 16-17 եաշընը իքմալ ելթմիշ օլմազլա, բարա գազանմագ իչիւն թէրքը տիյարա մէճպուր օլարագ սէվկիւլիւսիս Մարիա իլէ վէտալաշմաղը արբատա, տիւնեատա պիր էմէլ վէ արզուսը վար իսէ, օ տա՝ բարա գազանրպ մէմլէքէթինէ ալտէթլէ քենտիսիյէ էվլենմէքտէն իպարէթ օլարընընը եէմին իլէ պէյան ելթտիքտէն սօնրա մասուզէսինտէն այրըլըպ տիյարը զուրպէթէ կիթմիշ տըր։

Մարիա՝ պու վատ վէ թէասհիւտան գուվվէթլիյէ էօյէ վալիտէսինին էղա վէ ճէֆաընա տայանապիմէքտէ պուլընմըշ իսէ տէ, հալը բիւմէլալընը ազանճդ օլտուն խաֆիֆէթտիրէն բէտէրի տախի վէֆաթ ելթմէքլէ, արթըզ էօյէ վալիտէսինին չիտտէթինէ մանի օլաճագ քիմսէ զալմասընընտան, մէզպուրէ գարը վէվալը զըզը իսթէտիկի կիպի տէօյէր իմիշ։

Գըզ՝ պու հալէ թէհամիլ իտէմէյէճէկինի կէօրիւնճէ, տիկէր թարաֆտան սէվկիւլիւսիս Իլիատան տախի պիր խապէր ալտամասընընտան, մէյուսիյէթի սօնտէրէճէյէ վարմըշ, վէ նէ իտէճէյինի շաշըրըպ նինայէթ էրքէք զըյաֆէթինէ կիրէրէք սէվկիւլիւսինի արամագ իչիւն պաշընը ալըպ զուրպէթէ տիւշմէյէ գարար վէրմիշ, վէ պու հաղարը իւզերինէ նապէտտա օլմըշ տըր։

Մարիա՝ էրքէք զըյաֆէթինտէ վէ Միչօ նամը ալթընտա Իլիասընը արաշպ պուլապիմէք իչիւն Սարթա չէհրինտէ վէ պատէհու Բիրէ գասապասընտա խանէ վէ գահվէխանէ խրամէթքարլըգլարընտա պուլընմըշ, վէ մասուզարընն մէզգիր չէհրլէրտէ պուլընմտըղընա քէսը գանանթ իթտիքտէն սօնրա Իսքենտերիյէյէ գասար կիթմիշ, վէ օրատա տախի Իլիասընտան էսէր կէօրէմէյինճէ Իզմիրէ կելիպ Արապկան չարչըսընտա պիր լօգանթայտ խըզմէթէն օլմուշ, վէ պիր մուտէթ սօնրա պիր խանէ խրամէթքարլըգընա կիրմիշ, վէ հաթթա մէզգիր խանէտէ պէսլէմէլիք իչէն պիր գըզ քենտիսինէ ալդ ու ալէգաս իտէրէք, պունտան տօլայը պիր խայլը մէշագաթ չէքմիշ տըր։

Մարիա մէզգիր խանէտէ ալդ ուալէգասընա հէաէֆ օլտըղը պէսլէմէնին ֆէրեատընը թէքքինէ պիր չարէ տիւշունմէքտէ իքէն, թէսատուֆի օլարագ ըրնթըմ իւզերինտէ քեանի Գոսֆորօս գալինօսընտա Իլիա խանինտէ պիր Մարը ալէիհանընընն խըզմէթքարլըգ իթմէքտէ օլտըղընը խապէր ալմաղա, տէրնալ պուլընտըղը խանէնին սահիպ վէ սահիպէսինտէն կիթմէք իչիւն իլին իսթէպիպ, քենտիսինտէն ֆէվգէլատէ մէմնուն օլան Միւսիւ իլէ Մատամ խրամէթլէրինտէ գալմասընը վէ այլընընը արթըրճաղալարընը սէօյլէմիշլէր իսէ տէ, Մարիա պունլարա գաթան էհէմմիյէթ վերմէյէրէք տօղրուճա խապէր վերիլէն գալինօյա շիթապան օլմըշ, վէ իչէրիյէ կիրաիքտէ ճանընտան զիյատէ սէվմիկի Իլիանընն ֆիլվագը օրատա խըզմէթ էթմէքտէ օլտըղընը կէօրիւ իլէ կէօրիւպ, հէման պօյնունա սարըլմագտան քենտիսինի կիճճ հալ իլէ զապթ իտէպիլմիշ տըր։

Իլիա՝ պիր տէլիգանը գրյաֆէթինտէ արզը էնտամ իտէն գըզը թանրմարը օլտըղը հալտէ, Մարիա՝ իքի իչ կիւն սօնրա Իլիայա թէվասսութ իթթիրէրէք գալինօնընն խըզմէթքարլըղընա գապուլ օլընմըշ, վէ պիր միւտէթ Իլիա իլէ տօսթլըգ բէյտա իտէրէք, նէրէյի օլտըղընը վէ տիյարը զուրպէթէ չըգալը նէ՝ գասար միւտէթ կէչոիկինի վէ մէմլէքէթտէ վալիտէ բէտէր վէ գարընտաշը վէ նիշանլըբը օլուպ օլմասրզընը սիվալ իթթիքտէ, տէլիգանը՝ միչօ զանն իթթէնի Մարիանընն քենտիսինէ կէօթիրիկի իթրաթ մուհապպէթտէն մէմնուն վէ միւթէչէքքիր օլան Իլիա տախի՝ քենտիսի Մօրալը օլտըղընը վէ քիչիւք եաշընտան պէրու բէտէրինտէն էօքսիզ օլուպ զուրպէթէտ պուլընտըղը էանատէ վալիտէսինին տախի վէֆաթ էյլէմիկինի, վէ եվլի օլան պէօյիւք գրզգարտաշընտան պաշդա ագրապսըզ եօգ իսէ տէ, Մարիա իսմինտէ պիր գրզ սէվմիկինի, վէ այրըլտըղը զէման քէտտիսիյէ էվլենէճէյինի եէմին իլէ վատ ու թէհհիւտ իլէ վէտարաշմըշ վէ կէճէ կիւնտիւզ եէկանէ էմէլ վէ արզուսը պունտան իպարէթ պուլընմըշ իոէ տէ, թալէյի եարընըմ իսէլէտիկինտէն, չու արզուսընա հէնուզ միւյէսսէր օլամամըշ օլտըղընը աղայարագ սեայլէմիշ տըր։

Իլիա աղատտագա Միչօ նամը ալթընտա կիպլէնէն Մարիանընն գալպի մէսէրէթլէ տօլմըշ իսէ տէ, պիրտէն պիրէ արտրընը ֆաշ իթմէյի միւնասիպ կէօրմէյէրէք պիր գաչ կիւնտէն սօնրա հապիգաթը հալի պէյանէ քենտինճէ գարար վէրմիշ իքէն, կէչէն հաֆթա իպթիտալարընտա ատաշնայընն իսթիւնիւ կիյինէճէյի սըրատա հէր նասընա գալինօճընն գարընը՝ Միչօ ալինիյէն ալիգանընը պիր գըզ օլտըղընը ֆարգ իտինճէ, թէպտիրը գրյաֆէթէ սէպեպ նէ՝ օլտըղընը սիվալէ մէճպուրէթի կէօրմէյէճէ, Մարիա՝ թէպտիրը գրյաֆէթինն էսպապը մուճիպէսինի թէմամըյա նապլ ու իթիրաֆ էյլէմիշ աբր։

Գազինօճընն զէվճէսի՝ Մարիանընն հիքեայէսինի թէէսսիրաթը գալպիյէ իլէ տինինտիքտէն սօնրա, կէօզ եաշլարը տէօքերէք գազինօյա գօչուպ գօճասը իլէ պէրապէր Իլիայը չաղըրմըշ, վէ իշթիտիկինի սէօյլէր սէօյլէմէզ, Իլիա՝խանէտէն եօգարը գօչարագ Միչօ նամը վէ էրքէք զըյաֆէթի ալթընտա կիզլէնէն մաչուգէսինի գուճագլայըպ գալպինտէքի մէսէրէթը ազմէյի նասը՝լ իլան վէ իզհար իտէճէկինտէ աճիպ գալմըշ տըր։

Վագտա մալիմ օլտուգտա, գազինօճը վէ զէվճէսի գումպարօղլըը դապուլ իտէրէք, վէ սախթէ Միչօյա ֆիսթանլար քեատերէրէք մութանթան պիր տիւյիւն ճէմիյէթի թէրթիպ էյլէմիշլէր, վէ ըմսը իրտիվաճլարը կէչէն բագար կիւնիւ պիր չօգ մէտուին հուզուրընտա իճրա օլունմըշ տըր։ Եէնի կէլին վէ կիւվէյիյէ բէք չօգ ֆամիլեալար թարաֆընտան միւնասիպ հէտիյէլէր վերիլմիշ տիր։

ԶԱՆԹԱ ԶԷԼԶԷԼԷՍԻ

Ախիրէն Զանթատա վուգու պուլան զելզելէ հագգընտա ճէզիրէի մեզքիւրէտէն տթիտէքի թաֆսիլաթ վերիլմիշ տիր։

«Ապֆ. ապրիլին 17ենճի կիւնիւ վուգու պուլան եէնի պիր զելզելէ՝ իլք զելզելէտէն նէ քի գալմըշ իսէ եէր իլէ եէքսան ելթմիշ տիր։ Պատկերլերի վէ կիւմիւշ էշեատըյա մէշհուր օլան Սէն Ցընի քիլիսէսի՝ պիր խարապէյէ տէնմիշ օլուպ, չիմտիյէ գատար բէք չօգ զելզելէլերէ տայանմըշ օլան գամբանա գուլէսի տէ եըգրըմըշ տըր։

«Սէն Մարգ վէ Թու-լէ-Սէն քիլիսէսինին սագաթանմըշ օլան գամբանա գուլէլերինին երգտըրըլմասը՝ հիւքիւմէթ թարաֆընտան էմր օլընմըշ տըր։

«Սէն Ժան վէ Սէնթ Թրինիթէ քիլիսէլերինին խորանլարը թէզեինմէը վէ մուգատէս էշեասը տախ երգընթը ալթընտա գալմըշ օլմաղա, չիմտի իպատէթ իչիւն հիչ պիր քիլիսէմիզ գալմամըշ տըր։ Մանսէնեէօր Բիվէլլի՝ հայաթընը տիւշարը թէհլիքէ իտէրէք Սէն-Մարգ քիլիսէսինին խարապէյէրի արասընա կիրիպ, Ս. Հաղրըգութինը արմայա մուվաֆֆագ օլմըշ, վէ ըահիպէյէր մանասթրը գուրպինտէ մուվագգաթէն ախշամ օլարագ ինչա օլան իպատէթխանէյէ նագլ ելթմիշ տիր։

«Թէաթրօմըզ տախի երգրըմըշ տըր։ Քէզալիք 16ենը սարբատ ճիգվէթլերին մանասթրը ելթելթաղ ելթմիշ օլտըգլարը գատիմ պիր պինա տախի եէր իլէ եէքսան օրմըշ տըր։ Վէլիհասըլ պուրանըն Զանթա ատասը օլարընը իսպաթ իտէճէք մէյատանատա հիչ պիր պինա գալմամըշ տըր։

«Լեէվմ պագը գարմըշ օլան պագը քիչիւք էպնիյէրէր տախի՝ էհալինին էմնիյէթը հալի իչիւն հէամ ելթիրիլէճէք տիր։

«Բէք չօգ մահալլերտէ եէր եարըլտըղը կիպի, ըրխթըմ, գալէ, հապսըխանէ, գըշլա վէ սայիր էպնիյէի ճէսիմէ քեամիլէն խարապ օրմուշ տըր։ Էանահ զելզելէտէ տէնիզ 20 մէթրօ գատար սահիլտէն չէքիլմիշ, վէ մուախխէրէն երինէ հիճում իտէրէք 10 մէթրօտան զիյատէ մահալլերի սուլար իչինէ զարգ ելթմիշ տիր։ Պարագա ինչասը իչիւն թրիէսթէէտէն 100000 բարչա թախթա վիւյուտ ելթմիշ տիր։ 200 գատար Եահուտի՝ Գօրթու ատասընա հիճբէթ ելթմիշլեր տիր։»

Ա Զ Դ

Հրատարակուեցաւ Պոպէր հանդէսն, չորրորդ տարի թիւ 1։

Բովանդակութիւն

1. Կրօնական Առաքինութիւն.— Յ. Վ. Աճեմեան։
2. Երկինք Պատմեն Զփառս Աստուծոյ. (Շար.)։—
3. Տօղթէօր Զէքարէլի։
4. Ակնարկ Ս. Բարսղի «Վեցօրեայ» վրայ. Ս. Վ. Նազարեան։

ՐԷՍՄԻ

Զօր վէ Շէհրըզոր սանճագլարընն խարէրինտէ օլան միւշապէէթ հասպիյլէ պիրլինտէ տիա օլան մուհարրեթութ վէ մէքսաթիպ՝ էքսէրիա սէհվէն տիկէրինտէ նազլ վէ իյալ օլընմագտա օլարընընտան, պու տիրլիւ մահզուրա մահալ գալմամագ իւզրէ Շէհրըզոր սանճագընընն նամը գատիմի օլան «Քէրքիւք» խմիյլէ եատ օլընմասընա Շուբաի Տէվլէթ վէ Մէճլիսը խասսը վիքէյա գարարըյա պիլիճթիյան իրատէի Սէնիյէի հազրէթը Խիֆէթիքէնանի չէրէֆմիմէյլիգ պույրուրադա իյճապը իճրա գըլընմըշ օլտաղա, իլանը քէֆիյէթէ իպթիտար գըլընը։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Էվգաֆը Հիմայուն Նէզարէթի իտարէ մէճլիսի ագասընտան սատատ. Ալի Ֆահիգ պէյ հազրէթլերինէ՝ իյֆաի վազիֆէտէ իպրազ ելթմիկի սայ ու զայրէթինէ մէպնի թէրֆիէն ըիւթպէի ուլա սընըֆը եվվէլի,

Լէգօվիք գազասը էշրաֆընտան սատատ. Ալի բաշայա հիւսնը խրտմէթի ճիհէթլիյէ մըրիմիրանլրգ,

Տիվանը Հիմայուն միհիմմէ գաբէմի խիլաֆասընտան իպգ. Ահմէտ Վասֆի պէյ՝ սայ ու զայրէթի ճիհէթլիյէ թէրֆիէն ըիւթպէի սանիյէ սընըֆը սանիսի,

Տիարպէքիր վիլայէթինտէ Աֆիյէ գազասը Նահպիկի՝ Խալիլ իլ Բահման Նահպի սապրգ ֆազ. Ապտիլ Ազիզ Խալիս էֆ.յէ,

Պէօյիւք-Զէքմէճէ գազասը Նահպիկի՝ Սիլիվրի Նահպի սապրգ մէքր. Թէվֆիգ էֆ.յէ,

Պլիգիս վիլայէթինտէ Խիզան գազասը Նահպիկի՝ Նահպը էսպագ մէքրէմ. Իսմաիլ Հագգը էֆ.յէ,

Վիլայէթը մէզբիւրէտէ Շիրվան գազասը Նահպիկի՝ Ախսախ Նահպի էսպագ Իսա Սրտգի էֆ.յէ թէվճիհ պույրըլմըշ տըր։

* * *

Եավէրանը ճէնապը Բատիշահիտէն տամատը հազրէթը Շէհրիյարի միրիլիվա սատատ. Ահմէտ վէ Խալիտ վէ Նուրէտտին բաշարար հազարաթընա 1ինճի Օսմանի,

Ամերիգա սէֆիրի սապրգ Մ. Թօմսըն ճէնապլերինէ 1ինճի Մէճիտի,

Սրբպիսթան գրալը հաշմ. Պիրինճի Ալէքսանտր հազրէթլերի թարաֆընտան մէմուրիյէթը մասսուսլ իլէ Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան միրալայ Մ. Մարգովիչէ 1ինճի Մէճիտի,

Պաղտատ, Պասրա վէ Մուսուլ գաբու քէթխիւտասը սատատ. Խայրի էֆ. հազրէթլերինէ՝ վէզայիֆը մէմուրիյէթինի հիւանը իյֆա ելթմէքտէ օլմասընտան վէ գըտէմինտէն Նաշի Թէպտիրէն Շնէի Օսմանի,

Մէքթէպը Հարպիյէի Շահանէ ֆօթթօկրաֆ մուալլիմի բիֆ. Բիֆաթ էֆ.յէ՝ հիւսնը խրտմէթինէ մէպնի 4ինճի Մէճիտի,

Սրբպիա սէֆարէթի քեաթիպլէրինտէն Մ. Ճօհանչիչ 4ինճի Օսմանի,

Մապէյնը Հիմայունը Միւլիքեատնէ պաշ քեաթիպի տէվլ. Սիւրէյա բաշա հազրէթլերինէ՝ Սէնայի միտալեասը իհսան պույրուրմըշ տըր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

Տէրսաատէթ Պանգասը (Պանգ տր Գոնսթանթինօպլ) հիսսէտարան մէճլիսը ումումի սէնէվվէսի՝ կէչէն ճուսմա էրթէսի կիւնիւ Մ. Լէոնիտաս Զարիֆինին թասֆթը ըիյասէթինտէ ագտը իթթիմա իտէրէք, մէճլիսը իտարէսինին թագտիմ ելթմիկի լարօրթթ գրասթ վէ գապուլ օլընմըշ տըր։

Մարիամ օլտըղը իւզրէ, Մ. Էօսթաղ Էվէէնիտինին պունտան ագտէմ վուգուը իսթիֆասընա մէպնի ըիյասէթը չիրքէթի՝ Մ. Զարիֆի տէրէօհատ ելթմիշ տիր։

Բանտամա մէսէլէսինին զուհուրինէ մէպնի Բարիգտ էսհամ ֆիլյաթը թէնէգզիլ ելթմիշ օլտըղընտան, պու հալին՝ մէզգիրը պանգոյա նիճէ սուի նէմայիճի մուճիպ օլմըշ օլտըղը՝ մէզգիրը լարօրթատա պէյան ու իյզահ օլընմըշ տըր։

Պանգանին համիլ օլտըղը թահվիլաթ՝ կէչէն դեկտ. 31 բիտայասը իւզրէ ազատա ֆիյամատա հիսապ իտիրմիշ օլուպ, մուախխէրէն թահվիլաթը մէզգիրէրի ֆիյամէտրը թէրազգը ելթտիկինտէն, սէնէի հազրէթ պիլանչօսընտա իչպու թահվիլաթտան պիր թէմէթթիւի ազիմ սէպթ ու գայա օրընճագ տըր։

Մէճլիսը ումումիտէ հիսապաթ իլէ միւվազէնէ (պիլանչօ) թագտիր վէ գապուլ օլընմըշ տըր։ Կէչէն սէնէնին սաֆի քեարը 29,215 Օսմ. լիրասընա պալիգ օլուպ, պունըն 100տէ 10ը՝ իհթիյամը նիգամի հիսապընա, վէ 4418 լիրասը տախի՝ սէնէի հազրէրէնին քեար վէ զարար հիսապընա կէչիրիլմիշ տիր։ Մէճլիսը իտարէ ազատրը իչիւն նիգամէն 100տէ 12 սպգ ու ֆիրազ օլընտրգտան սօնրա պագը գայան (սպրօ) 21,875 Օսմ. լիրասը՝ կէչէն գէկտեմբերտէ հիսսէ պաշընա 3 չիրին 6 բէննիտէն իպարէթի օլարագ թէվզի իտիլէն մուվագգաթ թէմէթթիւէ մուգապիլ կէլիպ անը գաբամադտա օլտըղը կէօրիւմիշ տիր։

Մէգզիւր լարօրթօտա էգճիմէյէ տթիտէքի ֆգրա օգունմըշ տըր։

«Խագինէի Մարկէյէ հիսապը՝ էվվէլքի սէնէյէ նիսպէթլէ խայլիճճ թէզայիտա ելթմիշ տիր։ Խագինէի Մարկէյէ վէ սարբ ուէվարը հիւքիմէթլէ ճարի օյան միւնասէպաթը հասէնէի գատիմէմիզի հիւանիւ մուհաֆազայա մուվաֆֆագ օլտըղըմդա մէճլիսընդ։ Պու միւնասէպաթա տահա զիյատէ վիսսալթ վէ գուվվէթ վերմէք իչիւն էլտէն կէլէնի ապա տիրիլդ ելթմէյճէյիզ։

«Մէմլէքէթին թէրազդիի թիճարէթի վէ սէնայիինէ մուավէնէթ ելթմէկէ սրզուքէյ պուլընտըղընդան, Պալէա Գարահոին Մատէնլէրինին Օսմանլը Անոնիմ չիրքէթինէ տախլի օլմուշ վէ պու չիրքէթին խսթիգպալի բէք կիւղլ օլտըղընը ֆարգ ելթմիշիզ տիր։

«Թէէմինաթը խսթիգրազտի ֆասընա կէլինճէքտէ, պագը միշլեբէքլէրլի պէրապէր Եունան հիւքիմէթիյլէ պիրի 35000 լիրայրդ վէ տիկէրի 7,300,000 ֆրանգլըգ իքի խսթիգրազ ագտ ելթմիշիզ տիր քի, պունլարընն վատէսի կէչէճէք մայնա վէ յունիս այլարընտա հիւսուլ իտէճէք տիր։ Տէրսաատէթի Պանգասը՝ իչպու խսթիգրազլարա 20000 լիրա վէ 1,750,000 ֆրանգ իլէ միւշթէրէք վէ ալէգաատար օլմուշ տըր։»

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ 1892 ՍԷՆԷՍԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31ԻՆՏԷ ԱՀՎԱԼԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՍԻ

Ա Լ Ա Ճ Ա Գ

		Օսմ. լիրաը
Հիսսէլէր, սէրմայէտէն հէնուզ ախզ օլընմամըշ 100տէ 40		440,000
Սանարգտա վէ պանգասա նագա		
Մէրքէզը իտարէ	Լէր- 10,450.21	
Շիւպէլէր (ճէնցիալար)	» 146,316.92	156,767.13
Ճըգտանտա թահվիլաթ		
Մէրքէզը իտարէ	» 559.95	
Շիւպէլէր	» 97,842.61	98,402.56
Խագինէի Մարկէյէ Հիսապալը Ճարի		37,207.51
Մէրքէզը իտարէ	» 149,460.27	
Շիւպէլէր	» 175,705.75	325,166.02
Գապուլ օլընան գրէտի, չիւպէլէր թէէմինաթը խսթիգրազլարլար		233,717.27
Մէրքէզը իտարէ	» 194,242.14	
Շիւպէլէր	» 4,937.79	199,179.93
Ճըգտանտա թահվիլաթ		
Մէրքէզը իտարէ	» 619,665.43	
Շիւպէլէր	» 190,249.50	809,914.93
Ումուրը մալիյէ վէ սէնայիյէյ իշթիրաք		
Մէրքէզը իտարէ	» 123,143	
Շիւպէլէր	» 16,483.40	139,626.40
Շնճի սընըֆ թահվիլաթը Էմրէ աչըլան հիսապլար		147,999.51
Մէրքէզը իտարէ	» 8,820.93	
Շիւպէլէր	» 47,128.81	55,949.74
	Օսմ. լիրաը	2,643,931

Վ Է Ր Է Ճ Է Ռ

		Օսմ. լիրաը
Սէրմայէ		1,100,000
Նիգամամէ մուճիպլինճէ իհթիյաթ ազչէսի հիսապը ճարի		126,466.98
Մէրքէզը իտարէ	Լէր- 303,498.97	
Շիւպէլէր	» 143,465.76	446,964.73
Մէմալիքը եճնէպիյէտէ մուամէլաթ		
Մէրքէզը իտարէ	» 71,238.26	
Շիւպէլէր	» 125,532.60	196,770.86
Խարիճտէն քիմսէլերին հիսապընա գամպիալ գապուլի		264,186.50
Շիւպէլերիմիզ		229,719.36
Էսքի սէնէլեր գուբօնլարը		196.10
Մուվագգաթ հիսապլար (Եունան խսթիգրազլարը)		165,469.05
Էմրէ աչըլան հիսապլար		
Մէրքէզը իտարէ	» 15,170.99	
Շիւպէլէր	» 69,771.14	84,942.13
Քեար վէ զարար		29,215.29
	Օսմ. լիրաը	2,643,931

ՔԵԱՐ ՎԷ ԶԻՑԱՆ ՀԻՍԱԳԸ

Մ Ա Ս Բ Ա Ֆ

	Օսմ. լիրաը
29,215.29 լիրա իւզերինտէն տախմի իհթիյաթ ագչէսի իչիւն	2,921.53
1893 յունվար 1տէ թէվզի օրընան թէմէթթիւ 21,875 լիրա իւզերինտէն 100տէ 12 մէճլիսը իտարէ ազատրընա	19,250
	2,625
Եէնի հիսապա կէչիրիլէն	4,418.76

Ի Բ Ր Ա Տ

1892 սէնէսի թէմէթթիւը սաֆիսի Օսմ. լիրասը	29,215.29

Ասլընա մութապգ օլտըղը թասատիգ օլընը.

Մէճլիսը իտարէ հէյէթի
Լ. Զարիֆի՝ բէէ
Ժ. Գարընէոյ »
Ի. Էվէէնիտի »
Թ. Ա. Մավրօգօրտաթօ »

Մուհասէպէճի
Ա. ՏԱՄԱՍՓԻՆՕ

Տէրսաատէթ 31 դեկտ. 1892

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իտալիէ Մախսուսէ Թարաֆընտան տէրճի զրմիրնտա մանթպասմըզա թէպլիղ գըլընմըշ տըր։

Սոսոդէ կաղէթասընն ճուսմա էրթէսի կիւնքի նիւսխէսինտէ կէչէն քենճէնպէ կէճէսի Հէյպէյի առասընտա հարիդ զուհուր ելթմէսինի միւթէազզիլ ճէզիրէի մէզգիրէյէ ազիմէք ելթմէք իւզրէ ելթֆայէ հէյէթիյէ սաիր թուլումպալար քէօրրիյէ կէրմիչլէր իսէ տէ, կէօյա վաբօր պուլամասրզարընտան ավալթէ մէճպուր օլտըղը պասթ ու պէյան օլունմըշ իսէ տէ, պու ըիվայէթ պիսալ ու էսաս տըր։

Կէճէ Հէյպէյիյէ հարէքէթ ելթմէքիւզրէ քէօրրիյէ Մ-ոմ-ա վաբօրը հազրը պուլընմըշ վէ եալընը 2 մահալլէ թուլումասը հէյէթի կէլիպ վաբօրա ըուքիպ օլմուչլար իսէ տէ, պիր իքի սաֆիգա սօնրա հարիդ իշարէթի գուլէսէն էնտիրիմիշ օլմասըյա թէքրար չզրպ կիթմիչլէր տիր։

Իտալիէ Մախսուսէ՝ Գասրքէօյ վէ Ամալարատա հարիդ զուհուրինտէ տէրճալ հարէքէթ ելթմէք իւզրէ էօթէէն պէրու քէօրրիյէ հազրը վաբօրլար պուլընտըրմազտա օլուպ, պունլար ըիզգէար վէ ֆուրթունայա պազմայարագ գըյամ վէ հարէքէթ ելթմէքտէ տիրլէր։ Հաթթա կէչէնլերտէ Դասրքէօյինտէ կէճէկլէրին վուգու պուլան հարիդտէ չէտտա ֆուրթունա օլտըղը հալտէ տէրճալ վաբօր գալտըրըլմըշ վէ պու վաբօր բէք չօգ սիւրքիլմէթա թէասատիֆ ելթմէքտէն սօնրա համիլ օլտըղը թուլումպալար հէյէթիյէ սաիր եօլճիլարը նագլ ելթմիշ տիր քի, սիվարի վէ չարխճըլարը պու սըրատա կէսմէէրմիշ օլտըղլարը էսէրը զայրէթ վէ մէհարէթլերինէ սիւքէսֆաթէն պիրէր գըթա նիշանը գիչան իլէ թալթիֆ պույրուլմըշլար տըր։

18 նիսան 309

Պու կիւնքի նիւսխէմիզտէ, Համպուրիա Մ-Մ. Վալանթէն վէ շիւրէքասը Համ մասրուֆ պանգանը իլանը տէրէ խոյմիշ տիր։ Իշպու իլանտա պէյան օլունան թէէղզիւս, խուսուսի պիր շէյ օյմայըզ, հիւքիւմէթին բուսասթ վէ թէէմինաթը հարդ. հարմէնի տէվլէթ մէճլիսինի գանգանտան օլմասըյա, օ պասպոտ գարանընը՝ գրգրն սիրգաթընը տասվէթ խոյրդ։

ՄԱՂԱԶԱԻ ՆԷՎԶՈՒՀՈՒՐ

Տէրսաատէթտէ էօթէէն պէրու մանիֆաթուրա թիճճարլըղը յլա մէշղուլ վէ միւշթէէրի օլան Նազարէթ Միհրան Մուրատեան պիրատէրէր, պու տէֆա Զազմաղճըլար Եօգուշընտա վազը Պէօյիւք Եէկի խանտա «ՄԱՂԱԶԱԻ ՆԷՎԶՈՒՀՈՒՐ» նամըյլա պէօյիւք պիր մանիֆաթուրա մազազասը տախի քիչատ խուսպ, օրատա էնվալ չէչիտ մալլէր իլէ մահուտիլէր, խամար, գաբթար, էսմէր տիմիլէր, գասարլը մատտամբալար, սավայզուրար, տիւլպենտլէր, էսվապլը վէ տէօչէմէլիք պասամալար, չուհալար, բանթալօնլըգլար, չուվալլըգ վէ հէր ճնս գանավէօլար, տօգուտմալար, քէթէն եարազլըգլար, խապինթօլար, սաթէնլէր, էլվան վէ լաճիվերտ տիմլէր, Սէճմ վէ Ինկիլիզ չալարը, տօգուտմա վէ կէօմրէքլիքլէր, ֆանելալար վէ մանիֆաթուրայա միթէտարիր հէր չէշիտ էմթասալար մէվճուտ վէ հազրը պուլընմագտա տրը։

Էմթասի մէզգիւրէնին ֆիյաթլարը մագթու վէ լիրան Օսմանի 110 ղ. հիսապլյա օլուպ, հէր ճնս մալլէր իւզերինէ 100տէ 1 տէլալիյէ վէ մաղազանը էմնիյէթ քէպպ իտէճէկի զէվմթա հէր ճնս մալ իւզերինէ 91 կիւն վատ վերիլէճէկի, վէ եախսա 91 կիւն իչիւն 100տէ 3 սպօնթթ իտիլէճէկի, անճագ 50 լիրատան ֆազլա մալ ալանլար իչիւն 100տէ 1 իքրամիյէ վերիլէճէկի, վէ 5 լիրատան նօգսան մալ ալանլար իչիւն վատ. սպօնթթ վէ սարէ վերիլմէյէճէկի, վէ այնգատան տախ հիչ պիր գօմիսիոն թալէպ օլընմայարագ մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին հէր թարաֆընտան կէրէք մաղազայի մէզգիրէյէ տօղրուտան տօղրույա վէ կէրէք ագթարմա թարիգիյէ մալ սրբարըլմասը գապուլ իտիլէճէկի. ֆազլա մաղազատան՝ թէալիմի մանթլուպ օլընանագ մահալլէ տէկին վուգու պուլաճագ մէսօրիֆը նազլիյէ վէ սարէնին ճիւմէէրէն սրբարըլ իտէն գաթարա ահա օլաճագը, վէ ֆիյաթլար ֆէվգէլատէ ուճուզ օլուպ, եարատա 36 ինչէպտէն էքսիք վէ հիչ պիր նօգսանիյէթի օլմայաճագը, վէ պիլճիմէմէ բաղպէթլու մուչթէրիլերին խօչնուտիյէթի իլէ հեւանիւ թէվճճիւհլերինի հէր հալտէ ճէլալէ չալըրըլաճաղը յլա մանէն, մէմալիքը իրանիյէ իւզերինէ մուամէլաթը տապզարընն տախի գատիմի վէճճէլ տէվամ իտիրմէքտէ օլտըղը կէրէք մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին հէր թարաֆընտա սաքին պիլճիմէմէ զէվաթէն մալիմի օմագ իւզրէ իլան օլընը։

15—2

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Թէտավիի խուսուսի՝ իլլէթը էֆիլնէքյէ, վէ ալէաթը թէնասիպլիյէյէ տտիր։ Գալաթատա քէօրրիւ պաշը նօմէրօ 5։

ՍԵՆԱԿԱՆ ՍՊԵՂԱՅԱՍԵՂԻՆ

ԴԻՄԱԴԱՐՁ ԽՍԻՐԱԳ

ՍՈՒՆԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆՈՒԹԻՆ ՄԻ

Ամսատոմ-Իսկա ապա Հայր Ամենայնի Հոգի Սրբոյ ամենայն զորութեամբ։

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

Ի սկզբանէ Տիրոջ Աստուածոյ Հոգին էր զգալի ամենայն ջրոց երեսին։

Եւ ասաց Աստուած. Եղիցի լոյս։ Եւ եղիցի լոյս։ Եւ տեսանէր Աստուած զլոյսն թէ բարի է։ Եւ բաժանեաց Աստուած զլոյսն ի մէջ խաւարին։ Եւ կոչեաց Աստուած զլոյսն զցերեկս, եւ զխաւարն կոչեաց զգիշեր։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր մի։

Ասաց Աստուած. Եղիցի հաստատութիւն ի մէջ ջրոց, եւ եղիցի բաժանումն ի մէջ ջրոց։ Եւ արարեալ զհաստատութիւնն՝ բաժանեաց զջուրսն զորոյ ներքոյ է հաստատութենէն զորոյ վերոյ է հաստատութենէն։ Եւ եղեւ ինքեանց։ Եւ կոչեաց Աստուած զհաստատութիւնն զերկինս։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր երկրորդ։

Ասաց Աստուած. Ժողովեսցին զջուրսն զորոյ ներքոյ է հաստատութենէն ի մի տեղիս, եւ երեւեսցի չոր։ Եւ եղեւ ինքեանց։ Եւ կոչեաց Աստուած զչոր՝ զերկիր։ Եւ զժողովս զջրոցն կոչեաց զծովս։ Եւ տեսանէր Աստուած թէ բարի է։

Ասաց Աստուած. Բուսցէ երկիր խոտս կանաչս՝ սերմանս սերմանելիս ըստ տեսակաց նոցա, եւ ծառս պտղաբերս՝ որոց սերմանն ի նոսա ըստ տեսակաց նոցա։ Եւ եղեւ ինքեանց։ Եւ հանեալ երկրէն զխոտս կանաչս՝ սերմանս սերմանելիս ըստ տեսակաց նոցա, եւ զծառս պտղաբերս՝ որոց սերմանն ի նոսա ըստ տեսակաց նոցա։ Եւ տեսանէր Աստուած թէ բարի է։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր երրորդ։

Ասաց Աստուած. Եղիցին լուսաւորք ի հաստատութեանն երկնից՝ լուսաւորել զերկիր, եւ բաժանել զցերեկս ի գիշերաց։ Եւ եղիցին նշանք եւ ժամք եւ աւուրք եւ ամք։ Եւ եղիցին լուսաւորք ի հաստատութեանն երկնից՝ լուսաւորել զերկիր։ Եւ եղեւ ինքեանց։ Եւ արարեալ Աստուած զերկուսն լուսաւորսն մեծս՝ զլուսաւորն մեծն ի տիրել զցերեկս, եւ զլուսաւորն փոքրն ի տիրել զգիշերս, եւ զաստղսն։ Եւ դրեալ զնոսա Աստուած ի հաստատութեանն երկնից՝ լուսաւորել զերկիր։ Եւ տիրել զցերեկս եւ զգիշերս։ Եւ բաժանել զլոյսն ի մէջ խաւարին։ Եւ տեսանէր Աստուած թէ բարի է։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր չորրորդ։

Ասաց Աստուած. Յարուցցեն ջուրք սողունս հոգւոյ կենդանւոյ, եւ թռչունս թռչեսցեն երկրի վերայ ընդ երեսս հաստատութեանն երկնից։ Եւ եղեւ ինքեանց։ Եւ արարեալ Աստուած զվիշապս մեծամեծս, եւ զամենայն հոգի կենդանի սողունս զորս յարուցին ջուրք ըստ տեսակաց նոցա, եւ զամենայն թռչուն թեւաւոր ըստ տեսակաց նոցա։ Եւ տեսանէր Աստուած թէ բարի է։ Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած՝ ասելով. Աճեցարուք եւ բազմացարուք, եւ լցարուք զջուրսն ի ծովս, եւ թռչունք բազմասցին երկրի վերայ։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր հինգերորդ։

Ասաց Աստուած. Հանիցէ երկիր զանասունս հոգւոյ կենդանւոյ ըստ տեսակաց նոցա, զանասուն եւ զսողունս եւ զգազանս երկրի ըստ տեսակաց նոցա։ Եւ եղեւ ինքեանց։ Եւ արարեալ Աստուած զգազանս երկրի ըստ տեսակաց նոցա, զանասունս ըստ տեսակաց նոցա, զամենայն սողունս երկրի ըստ տեսակաց նոցա։ Եւ տեսանէր Աստուած թէ բարի է։

Ասաց Աստուած. Արասցուք զմարդ ի պատկեր մեր եւ ըստ նմանութեան մերում։ Եւ տիրասցեն ձկանց ծովուն եւ թռչնոց երկնից եւ անասնոց եւ ամենայնի երկրի եւ ամենայն սողունաց սողանաց զոր սողանեն ի վերայ երկրի։ Եւ եղեւ ինքեանց։ Եւ արարեալ Աստուած զմարդն ի պատկեր իւր՝ ի պատկեր Աստուծոյ արարեալ զնա՝ արու եւ էգ արարեալ զնոսա։ Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած՝ ասելով. Աճեցարուք եւ բազմացարուք, եւ լցարուք զերկիր, եւ հնարեցարուք զնա, եւ տիրասցուք ձկանց ծովուն եւ թռչնոց երկնից եւ ամենայնի անասնոց զոր սողանեն ի վերայ երկրի։ Եւ ասաց Աստուած. Ահա տուի ձեզ զամենայն խոտս կանաչս՝ սերմանս սերմանելիս զոր ունիցի զերեսս ամենայն երկրի, եւ զամենայն ծառս զորոց ունիցին զերեսս պտղաբերս՝ զոր սերմանն ի նոսա։ Ձեզ լիցին ի կերակուր։ Եւ ամենայնի գազանաց երկրի եւ ամենայն թռչնոց երկնից եւ ամենայնի սողանաց զոր սողանեն ի վերայ երկրի՝ զոր ունիցին զոգի կենդանի՝ զամենայն խոտս կանաչս ի կերակուր։ Եւ եղեւ ինքեանց։ Եւ տեսանէր Աստուած զամենայն զոր արարեալ էր՝ եւ ահա բարի էր յոյժ։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր վեցերորդ։

Եւ կատարեցան երկինք եւ երկիր եւ զամենայն զարդս նոցա։ Եւ կատարեաց Աստուած զգործս իւր զոր արարեալ էր՝ ի յաւուրսն եւ հանգեաւ ի յաւուրսն զոր արարեալ էր։ Եւ օրհնեաց զաւուրսն զոր արարեալ էր՝ եւ սրբեաց զնոսա։ Զի ի նոսա հանգեաւ ի ամենայն գործս իւրոյ զոր սկսեալ էր Աստուած արարանել։

Սա գրեալ է Մովսէսի Գրքի Ծննդեանցն։

ԱՐԱՐՉՈՒԹԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՐՔԸ

Ի սկզբանէ ստեղծեալ զերկինս եւ զերկիր։ Եւ երկիրն էր անտես եւ անշինութիւն, եւ խաւար էր ի վերայ անդնդոց։ Եւ Հոգի Աստուծոյ էր սաւառնեալ ի վերայ երեսաց ջրոց։ Եւ ասաց Աստուած. Եղիցի լոյս։ Եւ եղեւ լոյս։ Եւ տեսանէր Աստուած զլոյսն թէ բարի է։ Եւ բաժանեաց Աստուած զլոյսն ի մէջ խաւարին։ Եւ կոչեաց Աստուած զլոյսն զցերեկս, եւ զխաւարն կոչեաց զգիշեր։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր մի։

Ասաց Աստուած. Եղիցի հաստատութիւն ի մէջ ջրոց։ Եւ եղիցի բաժանումն ի մէջ ջրոց։ Եւ արարեալ զհաստատութիւնն՝ բաժանեաց զջուրսն զորոյ ներքոյ է հաստատութենէն զորոյ վերոյ է հաստատութենէն։ Եւ եղեւ ինքեանց։ Եւ կոչեաց Աստուած զհաստատութիւնն զերկինս։ Եւ եղեւ երեկոյ եւ եղեւ առաւօտ՝ օր երկրորդ։

Ասաց Աստուած. Ժողովեսցին զջուրսն զորոյ ներքոյ է հաստատութենէն ի մի տեղիս, եւ երեւեսցի չոր։ Եւ եղեւ ինքեանց։ Եւ կոչեաց Աստուած զչոր՝ զերկիր։ Եւ զժողովս զջրոցն կոչեաց զծովս։ Եւ տեսանէր Աստուած թէ բարի է։

Ասաց Աստուած. Բուսցէ երկիր խոտս կանաչս՝ սերմանս սերմանելիս ըստ տեսակաց նոցա, եւ